

Asia: VN/25113/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Helsingin hallinto-oikeus kiittää mahdollisuudesta lausua lakiehdotuksesta. Lakiehdotus vaikuttaa hallinto-oikeuden toimintaan mahdollisten uudenlaisten muutoksenhakujen kautta.

Koska karenssia koskevien päätösten määrä on arvioitu varsin vähäiseksi, jäänevät myös hallinto-oikeudelle tehdyt valitukset määrällisesti vähäisiksi. Mikäli muutoksenhakuja kuitenkin tehdään, on ne asian luonne huomioon ottaen käsiteltävä hallinto-oikeudessa kiireellisesti ja valitukset todennäköisesti sisältävät myös täytäntöönpanon kieltämistä koskevia hakemuksia. Niin ikään hallinto-oikeudessa käsiteltävät asiat saattava olla varsin tulkinnanvaraisia ja muutoksenhakujen vähäisyydestä johtuen oikeuskäytäntöä linjaavia päätöksiäkään ei juuri voi syntyä.

Tulkinnanvaraisia kysymyksiä ovat esimerkiksi lakiehdotuksen 3 §:n 3 momentin säännös koskien sen arvioimista, milloin on ilmeistä, etteivät uudessa tehtävässä aloittamisen ajankohtaa koskevan rajoitusajan (karenssi) määrittämisen edellytyksen täyty, eikä ilmoitusta ole tarpeen antaa. Vastaavasti seuraamusmaksun määrittäminen (17 §) edellyttää tahallisuutta tai huolimattomuutta säädetyn ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnissä ja tämäkin on tulkinnanvarainen tilanne. Niin ikään kohtuullisen seuraamusmaksun määrä on varsin tilannekohtainen ja tulkinnanvarainen kysymys.

Edelleen ilmoitusvelvollisuus koskee uuden tehtävän vastaanottamista tai aloittamista valtioneuvoston jäsenenä tai jäsenyyden päättymistä välittömästi seuraavan 12 kuukauden aikana. Lakiehdotuksessa ei ole käsitelty tarkemmin niitä tilanteita, joissa uuteen tehtävään ei siirryttäisikään joko työnantajasta tai työntekijästä johtuvasta syystä karenssipäätöksen jälkeen ja miten tämä vaikuttaa korvaukseen tai sen keston. Lakiehdotuksen 8 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa on kuitenkin todettu, että karenssin sisältävän päätöksen kohteena olevan ilmoituksen antajan tulisi ilmoittaa karenssilautakunnalle sellaisista olennaisista muutoksista, jotka voisivat vaikuttaa hänelle määrättyyn karenssiin tai karenssin ajalta maksettavaan korvaukseen. Kyse voisi olla esimerkiksi siitä, että ilmoituksen antaja tai tuleva työnantaja olisi vetäytynyt uuteen tehtävään siirtymisen edellyttämistä toimenpiteistä eikä ilmoituksen antaja tulisi valituksi karenssin kohteena olevaan tehtävään. Ehdotusta olisi hyvä vielä pyrkiä selventämään tältä osin, koska esimerkiksi lain sanamuodon mukainen "aikomus ottaa vastaan tehtävä" vaikuttaa melko väljältä ilmaisulta

suhteessa karenssin enimmäispituuteen ja siitä maksettavaan korvaukseen. Edelleen jää epäselväksi, voiko tilanteessa, jossa karenssi on määrätty, vastaanottaa muun työn, jonka osalta on ilmeistä, että karenssin määrittämisen edellytykset eivät täyty. Tämäkin olisi hyvä täsmentää.

Pitkäranta Ann-Mari
Helsingin hallinto-oikeus - ylituomari